

عنوان مقاله:

بازسازی روایت فتح ایران در دوره خلافت ابوبکر در آثار مورخین قرن سوم هجری

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ نگری و تاریخ نگاری، دوره 29، شماره 24 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

نیما باقری - دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته ایران اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

مریم عزیزیان - استادیار گروه تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد

لیلا نجفیان رضوی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

مراحل اولیه فتوح، تأثیر فراوانی بر ادوار بعدی حکومت اسلامی داشت. این امر زمینه توجه مسلمانان به فتوحات را فراهم آورد که یکی از نتایج آن ذکر اخبار فتوح در متون تاریخی بود. به دلیل نزدیکی زمانی، طرح فتوح ایران در کتب برخی از مورخان قرن سوم همانند ابن‌خیاط، بلاذری، دینوری و یعقوبی اهمیتی ویژه دارد. در این نگاشته‌ها، روایات مشابه و متفاوت فراوانی خاصه درباره فتوح دوره خلیفه اول وجود دارد. براین اساس، شیوه مورخان سده سوم هجری در بازسازی روایت فتوح ایران و ارتباط آن با فضای کلی فرهنگی سیاسی در دوره خلافت ابوبکر مسئله پژوهش حاضر است. از نتایج این پژوهش توصیفی تحلیلی این است که بسیاری از این مورخان با پذیرش فرهنگ اسلامی حاکم کوشش کردند فتوح ایران در دوره خلیفه اول را در زنجیره تاریخ مقدس امت و خلافت اسلامی جای دهند؛ اما دلبستگی‌های مکانی و جایگاه اجتماعی هر یک از این مورخان دغدغه‌های ویژه‌ای در زمینه تفاخرطلبی قومی و رقابت‌های محلی و منطقه‌ای برای آنها ایجاد کرد؛ از این رو به تفاوت‌هایی در شرح جزئیات روایت فتوح این دوره منجر شد.

کلمات کلیدی:

فتوح ایران، خلافت ابوبکر، تاریخ‌نگاری اسلامی، تاریخ یعقوبی، فتوح البلدان، اخبار الطوال، تاریخ خلیفه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124464>

